

Česká školní inspekce
Plzeňský inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

87. mateřská škola Plzeň, Komenského 46

Komenského 46, 323 00 Plzeň

Identifikátor školy: 600 069 257

Termín konání inspekce: 4. – 11. dubna 2005

Čj:	d1-1022/05-1204
Signatura	od4ay138

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Čtyřtřídní mateřská škola, ve které byla inspekce provedena, je samostatným právním subjektem. Zřizovatelem je Statutární město Plzeň. Předškolní vzdělávání probíhá dle Rámcového programu pro předškolní vzdělávání (Č. j. 32 405/2004-22). V současné době je v mateřské škole zapsáno sto devět dětí, které jsou do tříd rozděleny podle věku. Stanovená kapacita není překročena. Celkem čtyři třídy jsou umístěny ve dvou pavilonech, vždy v přízemí a v prvním patře.

PŘEDMĚT INSPEKCE

Personální a materiálně-technické podmínky mateřské školy, průběh a výsledky spontánních a řízených činností ve školním roce 2004/2005.

Tematicky zaměřená inspekce „Výchova ke zdraví“.

PERSONÁLNÍ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Předškolní vzdělávání zajišťuje osm pedagogických pracovníků. Všechny pracují na plný úvazek a splňují předepsané kvalifikační předpoklady pro učitelství v mateřských školách. Rozvrh jejich pracovní doby stanovila ředitelka efektivně. Na pedagogický proces pozitivně působí souběžná práce dvou učitelek ve třídě (tzv. překrývání ranní a odpolední směny).

Organizaci a pravidla provozu školy stanoví „Školní řád“, „Organizační řád“ a „Vnitřní řád“. Uvedené dokumenty postihují všechny oblasti jejího chodu, např. organizační normy, práva a povinnosti zaměstnanců, zásady komunikačního systému atd. Podrobně určují schéma řízení a další údaje potřebné pro personál i rodiče dětí. Každému ze zaměstnanců je vymezena pracovní náplň, úkoly, povinnosti a kompetence.

Aktuální informace předává ředitelka především v osobním kontaktu. Přenos důležitých sdělení probíhá také prostřednictvím pracovních porad. Provozní porady řeší záležitosti organizační či provozní. Do programu jednání pedagogických rad jsou pravidelně zařazována odborná témata zabývající se otázkami výchovy a vzdělávání.

Kontrolní činnost ředitelky v oblasti provozní i pedagogické je průběžná a písemně doložená. Kritéria pro hodnocení a odměňování zaměstnanců jsou zpracována jasně a konkrétně. Odborné vedení učitelek je naopak málo zřetelné. Postrádá více důslednosti a razance. Hospitace ředitelky jsou přiměřeně četné, z pořizovaných záznamů však dostatečně nevyplývá systematické metodické působení. Jednotlivé zápisy jsou si často podobné. Vyznívají většinou kladně a pochvalně, postrádají důraznější metodická doporučení. Chybí zaměření na formy práce, jednotný pedagogický styl atd. Stanovené cíle sledování neodpovídají vždy uvedeným zjištěním ani závěrům. V obsáhlém hodnotícím systému převažuje formální pojetí, široká popisnost snižuje jeho výpovědní hodnotu. Je opomíjeno hledisko kvality pedagogického procesu včetně jasně pojmenovaných pozitiv i negativ. V analýze činnosti školy (byť je velice podrobná) rovněž převažuje málo efektivní popis. Hodnotící složka postrádá především hlubší zaměření na odborné působení učitelek a kvalitu jejich pedagogické činnosti.

Další vzdělávání a zvyšování profesního růstu je průběžné, zapojují se všechny pracovnice. Témata seminářů jsou rozmanitá, při jejich výběru převažuje hledisko individuálního zájmu učitelek. V době konání inspekce byly v praxi některých z nich inovační prvky patrné (i když byly aplikovány s různou efektivitou). Pro potřeby samostudia má škola k dispozici pestrý

fond literatury. Vzájemné přenosy ze vzdělávacích akcí probíhají na pracovišti pravidelně.

Stávající personální podmínky umožňují uskutečňovat pedagogickou činnost mateřské školy i realizaci vzdělávacího programu. Nedostatky byly shledány v oblasti metodického působení ředitelky. Odborné vedení učitelek je z její strany málo průkazné a nevýrazné. Také úroveň kvality hodnotícího systému je nižší. Vzhledem k uvedeným skutečnostem byla oblast personálních podmínek hodnocena jako dobrá.

MATERIÁLNĚ-TECHNICKÉ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Mateřská škola sídlí v účelové budově pavilonového typu. Její prostorové podmínky jsou optimální. Jednotlivé části na sebe navazují spojovacími chodbami. V samostatném tzv. hospodářském pavilonu se nachází ředitelna, kancelář, provozní zázemí, kuchyně, skladovací místnosti apod. Ve dvou navazujících budovách jsou třídy. Přiléhají k nim velké herny, dětské šatny, sociální zařízení a přípravné kuchyňky. Prostory dalšího pavilonu slouží jako tělocvična, místnost pro četné aktivity školy, zájmové kroužky či další akce. Je zde umístěna také infrasauna.

Vybavení tříd nábytkem je netradiční, moderní a kvalitní. Při nákupu hraček věnuje ředitelka pozornost výběru. Dbá na funkčnost, variabilitu i estetiku. Nabídka učebních pomůcek, jejich podnětnost a kvalita je nadstandardní. Děti mají k dispozici bohatý výběr zajímavých stavebnic a dalších druhů hraček, didaktických materiálů, tzv. hracích koutků, výtvarných potřeb apod. Škola má rozsáhlý fond literatury, hudební nástroje, audiovizuální a počítačovou techniku. Podobně i nabídka sportovního vybavení je výrazně nadprůměrná. Kromě běžného tělovýchovného náradí a náčiní mohou děti využívat nainstalovaná houpadla, šplhadla, lezecké stěny, prolézací tunely, akupresurní a relaxační pomůcky, rozličné druhy míčů apod.

Vnitřní výzdoba postrádá v některých třídách výraznější podíl tvořivosti a originality dětského výtvarného projevu. Naopak nápaditým způsobem tyto práce zdobí a doplňují prostory v šatnách a chodbách.

Budovu školy obklopuje velká, příznivým estetickým dojmem působící zahrada. Její neméně kvalitní zařízení umožňuje trávit zde s dětmi příjemný rekreační pobyt.

Ředitelka důsledně přihlíží k účelnosti a funkčnosti vybavení školy. Z její péče a působení v této oblasti je patrné koncepční plánování. Za součinnosti vedení školy a zřizovatele se daří systematicky zkvalitňovat veškeré materiálně-technické zázemí.

Vysoce kvalitní materiálně-technické podmínky umožňují naplňovat program předškolního vzdělávání. Sledovaná oblast byla hodnocena jako vynikající.

PRŮBĚH A VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ

Výchovně-vzdělávací program

Mateřská škola má vytvořen školní vzdělávací program s názvem „Barevné pramínky“. Materiál je zpracován velmi podrobně a ve své podstatě odpovídá obecným cílům a zásadám předškolního vzdělávání včetně Rámcového programu pro předškolní vzdělávání.

Povinná dokumentace a dokumentace prokazující naplňování vzdělávacího programu je vedena. Ochrana dat a důvěrných informací je zajištěna před jejich zneužitím.

Kontrola plnění vzdělávacího programu se nachází v počáteční fázi. Probíhá na úrovni

třídních programů, je náplní pedagogických rad a složek hodnotícího systému. Převažuje hledisko zaměřené na výsledky dětí, chybí analýza pedagogického procesu a jeho kvality.

V době konání inspekce byl (až na výjimky) věnován dostatečný čas volné hře. Někdy zbytečně docházelo k jejímu rozčlenění do dvou bloků a tím ztrácela plynulost. Velmi dobře probíhal pitný režim a skupinové podávání svačiny. Děti trávily dostatečnou dobu pobytem venku, jejich individuální potřeby (např. jídlo, pití, zájmy) učitelky respektovaly. V organizaci denního programu byly ojediněle zaznamenány neefektivní „prostoje“.

Informační systém směrem k rodičům funguje. Rodiče se školou spolupracují, včas dostávají informace, např. i prostřednictvím netradičního školního zpravodaje. Zpětnou vazbu získává ředitelka osobním kontaktem, formou dotazníků, při četných společných aktivitách apod.

Průběh a výsledky výchovně-vzdělávacích činností

Předškolní vzdělávání bylo sledováno ve všech třídách, celkem u sedmi učitelek včetně ředitelky školy. Kvalita pedagogického procesu byla v jednotlivých pavilonech rozdílná.

Spontánní činnosti

Pavilon A

Vytvořené prostředí zde motivovalo děti k pestrým aktivitám. Námětové hry byly tvořivé a kooperativní. Využívaly bohatého množství hraček, pomůcek i netradičních materiálů. Nabídka her byla podnětná, sledovala osobnostní a sociální rozvoj. Děti se na herní činnost soustředily, dokázaly ji samostatně rozvinout a s očividným zaujetím u ní setrvat. Učitelky vytvářely prostor pro přirozené učení a komunikaci. Začleněn byl i spontánní pohyb (např. využití tělovýchovné sestavy). Ukončení činností působilo nenásilně, z projevů dětí bylo patrné, že jejich potřeba hry byla naplněna.

Kvalita spontánních výchovně-vzdělávacích činností v první a druhé třídě byla velmi dobrá.

Pavilon B

Nabídka aktivit sledovala zájmy dětí a umožňovala jim i tělovýchovné vyžití. Poskytnutí co největšího prostoru přispělo ke zdárnému průběhu her konstruktivních a pohybových, méně již námětových. Někdy děti tvořivě spolupracovaly ve dvojici či skupině, hovořily spolu atd. Jindy naopak nedošlo k rozvinutí souvislé a smysluplné hry. V těchto případech chyběla ze strany učitelek účinná motivace a podpora (např. vnesením nového herního podnětu). Průběh spontánních aktivit byl pak námětově chudý. Děti mezi činnostmi přebíhaly, nedokázaly se do nich plně zabrat, ve svých projevech byly často hlučné. Jejich soustředěnost na hru byla nižší a vzájemná komunikace méně bohatá.

Kvalita spontánních výchovně-vzdělávacích činností ve třetí a čtvrté třídě byla celkově dobrá.

Řízené činnosti

Pavilon A

Jako příkladné bylo hodnoceno předškolní vzdělávání ve druhé třídě. Učitelky zde využívaly podnětnou motivaci, netradiční pomůcky, skupinové formy práce apod. Nápadité činnosti na sebe plynule navazovaly, přiměřeně gradovaly a především děti patřičně zaujaly. Patrná byla vydatná podpora citových prožitků, přirozeného učení i komunikativních dovedností. Mnohé aktivity měly pozitivní dopad na vzájemné vztahy a respekt k dohodnutým pravidlům. Evidentní byla promyšlenost přípravy, profesní souhra a jednotný pedagogický styl učitelek.

Velmi dobrou úroveň měly řízené činnosti i v první třídě. Ke kvalitě přispěla účinná motivace a výběr efektivních forem práce. Příjemně působila modulace hlasu učitelky, využití nápadité pohybové hry, klavíru, různých pomůcek apod.

Úroveň sledovaných řízených činností v první a druhé třídě byla souhrnně vynikající.

Pavilon B

Řízené aktivity byly realizovány jak v tradičních, tak v inovovaných přístupech. Pozitivní roli sehrálo získávání poznatků a dovedností hrou, manipulací s předměty, smyslovým poznáním. V těchto případech činnosti využívaly lákavé pomůcky, umožňovaly dětem skupinovou práci atd. Jindy naopak nevhodná orientace na slovní metody a stereotypní metodické postupy potlačily uplatnění dětské iniciativy. Chyběla neotřelá motivace, gradace, možnosti seberealizace dětí. Pedagogický proces postrádal nápaditost a tvořivé přístupy. Byla v něm patrná přílišná dominantní role učitelek a nepřiměřeně didaktizující pojetí. V jedné třídě byly u dětí často zaznamenány rušivé projevy nesoustředěnosti a neklidu. V další třídě nepříjemně působil hlasový projev učitelek (nadměrná intenzita, šepot, nepřirozenost, častý monolog).

Úroveň sledovaných řízených činností byla souhrnně průměrná.

Průběhové výsledky výchovně-vzdělávací činnosti

Na základě provedené inspekce byla zjištěna velmi dobrá pohybová vyspělost, obratnost a návyky dětí včetně jemné motoriky. Učitelky jim poskytují dostatek příležitostí k pohybovým aktivitám a manipulačním činnostem. Patrný byl i rozvoj grafomotorických dovedností (správné držení tužky, pečlivá kresba), samostatnost v práci s papírem, nůžkami, pastely, lepidlem. Děti zvládají velmi dobře sebeobslužné a hygienické návyky. Přestože jsou ve třídách stanovena společná pravidla jednání a chování, nebylo vždy zřejmé jejich důsledné dodržování (např. třetí třída). Vzhledem k verbální převaze některých učitelek se nepodařilo pokaždé posoudit ani jazykové a řečové dovednosti dětí. Z průběhu spontánních činností též ve všech třídách jednoznačně nevyplývalo, zda dokáží navzájem spolupracovat a přijímat různé role, tvořivě rozvíjet hru apod.

Celkové hodnocení průběhu a výsledků výchovně-vzdělávací činnosti

Na základě výše uvedených zjištění nebylo možné celkovou kvalitu předškolního vzdělávání shrnout do jediného hodnotícího výroku. Byla hodnocena 1x jako průměrná a 1x jako velmi dobrá.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Mateřská škola zažádala o zařazení do alternativního systému Škola podporující zdraví. V době konání inspekce byla již ředitelce ohlášena návštěva týmu k odbornému posouzení této žádosti. Četné vedlejší aktivity, které škola nabízí, jsou s uvedeným záměrem v souladu. Dětem je umožněna hra na zobcovou flétnu. Jedna z učitelek zpracovala metodickou příručku, ze které výuka vychází. Vlastní infrasauna umožňuje soustavné posilování imunitního systému. Systematické zdravotní cvičení je pořádáno pod vedením zkušené, vyškolené lektorky. Na profesionální úrovni probíhají i specializované akupresurní a relaxační techniky (v rámci spolupráce s vyšší odbornou školou zdravotnického zaměření).

Součástí inspekční činnosti byla tematicky zaměřená inspekce „Výchova ke zdraví“. Zjištění z této tematicky zaměřené inspekce, která probíhá i v jiných mateřských školách, budou souhrnně zveřejněna v tematické zprávě a ve výroční zprávě ČŠI o školním roce 2004/2005.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Zřizovací listina 87. mateřské školy Plzeň, Komenského 46 vydaná statutárním městem Plzeň dne 20. prosince 2001 s účinností od 1. ledna 2002
2. Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj. ŠMS/2301/04 vydané Krajským úřadem Plzeňského kraje dne 26. dubna 2004 s účinností od 1. března 2004
3. Jmenování do funkce ředitelky vydané Krajským úřadem Plzeňského kraje čj. ŠMS/943/02 dne 29. listopadu 2002 s účinností od 1. ledna 2002
4. Kopie dokladů odborné a pedagogické způsobilosti všech pedagogických pracovníků
5. Rozhodnutí o přijetí do MŠ dětí zapsaných ve školním roce 2004/2005 - vydala ředitelka
6. Evidenční listy dětí zapsaných ve školním roce 2004/2005
7. Přehledy výchovné práce 1., 2., 3. a 4. třídy, denní docházka dětí – školní rok 2004/2005
8. Školní vzdělávací program – platný pro školní rok 2004/2005
9. Třídní programy jednotlivých tříd pro školní rok 2004/2005
10. „Organizační řád“, „Vnitřní řád“, „Školní řád“, „Zásady provozního řádu“, pracovní náplně a kompetence personálu - platné pro školní rok 2004/2005
11. Přehled dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků – školní rok 2003/2004, 2004/2005
12. Záznamy z kontrolní a hospitační činnosti - školní rok 2003/2004, 2004/2005
13. Zápisy z pedagogických rad a provozních porad - školní rok 2003/2004, 2004/2005
14. Výjimka z počtu dětí pro školní rok 2004/2005 – vydala ředitelka 31. května 2004 se souhlasem zřizovatele a Krajského úřadu Plzeňského kraje
15. Výroční zpráva za školní rok 2003/2004
16. Kniha úrazů

ZÁVĚR

Personální podmínky mateřské školy jsou zabezpečeny a umožňují naplňovat záměry předškolního vzdělávání. Chod školy je plynulý, jeho organizace efektivní. Sledovaná oblast postrádá kvalitnější hospitační a hodnotící systém včetně výrazného metodického vedení učitelek.

Ředitelka si uvědomuje důležitost prostředí jako jednoho z činitelů ovlivňujících výchovu dětí. Věnuje proto vnitřnímu i vnějšímu materiálnímu vybavení velkou pozornost. V tomto smyslu spolu se zřizovatelem úspěšně pečuje o průběžnou kultivaci a obnovu interiéru i exteriéru školy.

V době konání inspekce postrádala odborná činnost učitelek sjednocený pedagogický styl. Z forem a způsobů práce pavilonu A vyplynula orientace na přirozené formy učení. Aktivity s nápaditou motivací, inspirativními náměty a netradičními pomůckami zde byly příkladné. V pavilonu B byla podnětnost a efektivita metod odborné práce nižší. Převažoval slovní projev a místy i nevhodná vedoucí role učitelek. V důsledku toho v některých případech převládla nesoustředěnost dětí a nezáměr o společnou činnost.

Hodnotící stupnice:

vynikající	velmi dobrý	dobry (průměrný)	vyhovující	nevyhovující
------------	-------------	------------------	------------	--------------

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Inspekční tým	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Hana Ratzová	Hana Ratzová v. r.
Člen týmu	Mgr. Ivana Krýslová	Krýslová v. r.
Člen týmu	Bc. Eva Brabcová	Brabcová v. r.
Člen týmu	Darina Lišaníkové	Lišaníková v. r.
Člen týmu	Helena Míšková	Míšková v. r.
Člen týmu	Martina Šimlová	Šimlová v. r.

V Domažlicích dne 29. dubna 2005

Razítko

Dle § 174 odst. 13 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školní zákon), může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím převzetí na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Branská 5, 344 01 Domažlice. Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem ČŠI k jejich obsahu zasílá ČŠI zřizovateli a školské radě, inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná.

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Datum: 9. května 2005

Razítko

Ředitelka školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Libuše Vojtová

Vojtová Libuše v. r.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel	15. června 2005	d1-1022/05-1204
Školská rada	---	---

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány.